

**«Теофіпольська центральна бібліотека»
Теофіпольської селищної ради**

(бібліодайджест)

(до 105-ї річниці з дня народження)

**Теофіполь
2023**

Народилася Любов Василівна Забашта 3 лютого 1918 року в місті Прилуках. Навчаючись у четвертому класі прилуцької школи № 4 почала писати вірші. 1935 року на обласній

наradі молодих літераторів у Чернігові її поезію почув і похвалив Павло Тичина. Вперше вірші Любові Василівни були надруковані в газеті «Правда Прилуччини» в 1935 році.

Після закінчення школи Любов Василівна навчалася в Одеському водному інституті. Під час навчання в інституті Люба зустріла своє кохання – Валентина Забашту. В 1939 році вони одружилися і згодом у них народився син Ігор. В 1940-му Забашти їдуть працювати за призначенням до міста Рибінськ на судноверфі (Любов Василівна – дипломований інженер-кораблебудівельник). Коли почалася війна, підприємство було евакуйоване до Краснoярска. Війна розлучила молоду пару: Валентина відправили на флот, а Люба лишилась працювати на заводі. Уже в 1942 році Любов Василівна отримує звістку, що її Валентин пропав безвісти в боях під Новоросійськом.

Після звільнення України від окупантів Любов Забашта працює в Києві на заводі “Ленінська кузня” кораблеконструктором та редагує заводську багатотиражку, де публікує свої вірші. Відчуваючи потребу писати, жінка вступає заочно до

Київського педінституту на філологічний факультет. 1949 рік можна вважати початком творчого зростання поетеси. У 1950 році виходить друком перша збірка «Нові береги», вона стає членом спілки письменників, знайомиться з багатьма знайомими письменниками, серед яких був і Андрій Малишко. Саме він став справжнім другом, радником, помічником для Любові Василівни.

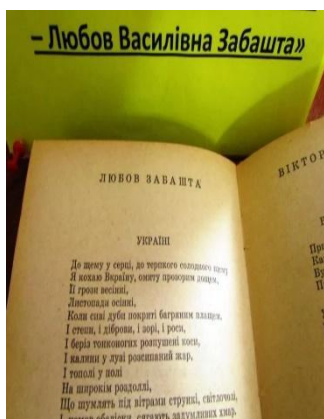
В 1956 році вони поєднали свої долі. Андрій Самійлович був для нашої землячки справжнім Прометеєм, який розпалив у ній іскру творчості до яскравого горіння. Одна за одною з'являються збірки поетеси.

В 1970 році помер Андрій Малишко. Тугу і біль Любов Василівна виливає у віршах і починає працювати над упорядкуванням поетичної спадщини Андрія Самійловича.

Уже була готова до друку нова збірка поезій “Устами неложними”, та 21 липня 1990 року, під час лікування в Хмільнику, Любов Василівна раптово померла. Похована в Києві на Байковому кладовищі поруч з Андрієм Малишком. Збірка змогла дійти до читача лише через 13 років, завдяки зусиллям сина поетеси Ігоря та редактора “Радянського письменника” Володимира Міщенка. 5 лютого 2004 року книга вперше презентована в стінах Прилуцької міської центральної бібліотеки імені Любові Забашти і в цей же день тут було відкрито кімнату-музей поетеси. З ініціативи сина поетеси та за підтримки Прилуцької міської ради, з метою вшанування пам’яті видатної поетеси Любові Забашти, уродженки Прилук, пошанування творчих досягнень місцевих талантів, виявлення талановитої молоді, у 2005 році було засновано щорічну літературно-мистецьку премію імені Любові Забашти “Квіт папороті”.

Творчість

Творчий доробок Любові Забашти нараховує кілька поетичних збірок, книжок прози, п'єс і драматичних поем. Чимало віршів, покладених композиторами на музику, стали популярними піснями. Авторка поетичних збірок: «Калиновий кетяг» (1956), «Квіт папороті» (1959), «Берег надії» (1974), «Київська гора» (1982), присвячених праці кораблебудівників, хліборобів, захисникам Вітчизни.

Драматичні та ліро-епічні поеми: «Маруся Чурай (Дівчина з легенди)» (1968); «Роксолана (Дівчина з Рогатина)» (1971); «Леся Українка», (1973); «Софія Київська», (1982) відбивають глибокий інтерес поетеси до української історії та культури.

У доробку Л. Забашти також роман «Там, за рікою, — молодість» (1970), художньо-документальна повість «Будинок мого дитинства» (1983), дитяча лірика. Її творчості властивий гуманізм, віра у самовідданість і доброту людини.

Тарасові Шевченку присвятила драматизовану поему «Тернова доля», поезії «Землі Бояне

славний», «Міцні, як Шевченкове слово», «Шевченко й Олдрідж» (1961) та інші.

Внесок Любов Забашти в дитячу літературу

Головним завданням Любові Забашти як дитячої поетеси було бажання відкрити малюкам поезію життя шляхом проявлення у слові краси та гармонії світу. Разом із дитиною поетеса роззирається довкола і замість сірої пелени буденності, бачить неповторні чарівні картини життя. Авторка тонко передає природну «дитинність» стихії («дощик» грається - поливає поле «через ситечко») і «дорослість» дитини («хлопчина» поспішає стати «сівачем»), створюючи тим самим у читача відчуття значимості описуваного, його небуденності. Світ належить людині, навіть якщо вона ще маленька. Людина відповідає за доручений їй великий світ і тому він - завжди «дитина» людства... Й водночас ця лірична мініатюра - прекрасна акварельна замальовка літнього дощу в полі.

Окремою темою у ліриці для дітей авторки можна вважати також численні, засновані на народнопісенній традиції мініатюри, присвячені рослинам («Колосок», «Волошки», «Кленове листя» та ін.). Так, молода берізка для поетеси —

«мавка лісова», дівчатко з «кісками» на білих «нозях». Тому, природно, що не можна точити з неї сік, а слід посадити поряд «сестричку» та змайструвати шпаківню, щоб мала доброго друга-птаха («Берізенька»). «Малою сестричкою» видається поетесі й вербичка, що виросла та «силу взяла» з пагона, принесеного з рідного луку («Вербичка»). А образ красеня-дуба мимоволі викликає в уяві читача спогад про «справжнього чоловіка» — опору й надію люблячої родини.

Поетеса розповідає про силу духу й краси, про велич звичного довколишнього світу, його гармонійність і природну доброту. Її світ - світ птахів і дерев, світ гармонії, де людина бачить зразки любові та відданості, родинності та красивого життя у найглибшому, вічному значенні цього слова. Тому не відсторонено змальовує природу ніби звіддала, а говорить з нею як із рівнею: майже всі вірші - пряме звертання до квітки, пташки, дерева («Моя мала сестричко, / Зелена вербичко...»; «Дубочку, мій дубочку...»; «Лелеченько, лелеко,..» тощо). Саме так розмовляли зі світом наші пращурі, таким - простим, багатобарвним і відкритим - постає Божий світ перед дитячими очима. І поетеса вміє піймати і зберегти у своїй творчості цей не заму́тнений дріб'язком чистий погляд на життя. Крім, окремих тематичних поезій, поетеса писала загадки, примовки, вірші до свят - класичний приклад «Снігуронька».

Чимало віршів Любові Забашти, покладених композиторами на музику, стали популярними

піснями («Ой вербиченько», «Червона ружа», «Криниця мого дитинства», «Засихає в степу маминка» та інші).

Твори поетеси, написані впродовж 40 років праці в літературі, перекладались білоруською, молдавською, латинською, грузинською,

польською, румунською, англійською мовами.

Пам'ятник Любові Забашті було встановлено коштом Юрія Коптева на центральній вулиці Прилук – Київській. Його урочисте відкриття відбувалося за участю сина поетеси Ігоря Забашти та онучки Лесі, котрі посадили поряд з пам'ятником вербу.

На будинку, де проживала поетеса, встановлено меморіальну дошку.

Електронні ресурси:

Забашта Любов Василівна - Вікіпедія

<https://uk.wikipedia.org> › wiki ›

Забашта_Любов_Вас...

Забашта Любов – Біографія - OnlyArt

<https://onlyart.org.ua> › zabashta-lyubov-biografiya

Любов Забашта. Ілюстрована збірка віршів для дітей ...

<https://mala.storinka.org> ›

любов-забашта-ілюстрован...

Вибране, 1977 – Любов Забашта – гордість
Прилуччини

<http://zabashta.kl.com.ua> › 2020/02/25 ›

вибране-1977

Склала:

Л.Л. Кравченко

**Відповідальна
за випуск:**

С. А. Рудик